

STICHTING
DAS

DOMEIN APPLIED SCIENCE

Meerjarenbeleidsplan DAS 2025-2030

Gezamenlijke kracht, individuele profilering

Versie: 17 november 2025

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur op: 10 december 2025

Eerstvolgende actualisatie: december 2028

Inhoudsopgave

Welkom.....	3
Wie zijn we?	4
Missie	4
Visie	4
Trends en ontwikkelingen.....	4
Wat willen we bereiken?	6
Onderwijs	6
Voorlichting	7
Onderzoek	7
Kwaliteit.....	8
Werkveld	8
Communicatie	10
Tot slot.....	10
Bijlage 1: Deelnemende hogescholen en opleidingen	11

Welkom

Voor u ligt het Meerjarenbeleidsplan van het Domein Applied Science. Dit document beschrijft de doelstellingen bij de beleidsthema's van het domein voor de periode 2025 tot 2030. De uitvoering van dit meerjarenbeleidsplan wordt jaarlijks in een activiteitenplan vormgegeven. Zo blijven we wendbaar en kunnen we inspelen op veranderende omstandigheden. De verantwoording van de voortgang van dit plan vindt jaarlijks plaats in het jaarverslag.

Dit Meerjarenbeleidsplan is gedefinieerd tot en met 2030, maar wordt eind 2028 tussentijds geëvalueerd en geactualiseerd waar nodig. Op de voorzijde van dit document vindt u de datum van meest recente actualisatie en de eerstvolgende geplande actualisatie. De meest actuele versie van dit plan is altijd te vinden op de website van het Domein Applied Science, www.appliedscience.nl.

Wie zijn we?

Het Domein Applied Science werd in 2010 opgericht, ontstaan uit twee eerdere stichtingen actief in het domein. De samenwerking binnen het Domein Applied Science biedt de deelnemers een netwerk waarin onderwijs- en onderzoeksbeleid gezamenlijk ontwikkeld worden. Daarnaast wordt een innovatieve omgeving geboden waarin geleerd kan worden van de kennis en ervaring van collega's. De gezamenlijke initiatieven leiden tot verdere kwaliteitsverbetering van het onderwijs en onderzoek waardoor de hogescholen zich blijven ontwikkelen tot innovatieve kennisinstellingen en daarbij hun eigen profilering en positionering in de regio kunnen versterken. Door de samenwerking voldoen de hogescholen beter aan hun opdracht om de professionals af te leveren die de maatschappij nodig heeft.

Missie

Het Domein Applied Science zet zich in voor een samenhangend aanbod van kwalitatief hoogstaand hbo onderwijs in de toegepaste natuurwetenschap en toegepast onderzoek dat is afgestemd op de behoefte van het werkveld en met oog op maatschappelijke ontwikkelingen. Het belang van de (aankomende) professional die wordt opgeleid staat daarbij centraal.

Visie

"Gezamenlijke kracht, individuele profilering." DAS biedt een landelijke en regionale infrastructuur waarin hogescholen hun krachten bundelen om onderwijskwaliteit, praktijkgericht onderzoek en aansluiting op de arbeidsmarkt te optimaliseren, met behoud van eigen profilering en positionering. Op deze manier staan we samen sterker en kunnen we meer realiseren.

Trends en ontwikkelingen

DAS ziet de volgende uitdagingen:

- **Hoge eisen aan kennis en vaardigheden studenten:** Directeuren, managers, docenten, ondersteuners, lectoren en studenten van Applied-Science-opleidingen opereren in een snel veranderende omgeving. Afgestudeerden komen in een kennisintensieve sector terecht, waar hoge eisen aan kennis en vaardigheden worden gesteld. Maatschappelijke vraagstukken worden complexer en vereisen professionals met sterke vak kennis en onderzoekend vermogen. Daarnaast verandert het studentenprofiel dat het werkveld vraagt, bijv. het meer samenwerken in multidisciplinaire teams.
- **Dalende studentenaantallen:** Opleidingen hebben te maken met een daling in de studentenaantallen. Dit wisselt per regio en per opleiding; een aantal hogescholen heeft te maken met de demografische ontwikkeling van krimp (krimpregio's).
- **Groeiende vraag beroepenveld:** De sectoren waarin afgestudeerden van DAS-opleidingen werken zijn cruciaal voor de kenniseconomie van Nederland. De omvang van de arbeidsmarkt neemt toe terwijl het aantal afgestudeerden afneemt.
- **Internationalisering:** Een aantal hogescholen heeft internationale studenten. De Wet Internationalisering in Balans (WIB) en de zelfregulering binnen de Vereniging Hogescholen (VH) hebben mogelijk gevolgen voor de instroom van deze hogescholen.
- **Betaalbaarheid opleidingen:** Alle DAS-hogescholen hebben naast vermindering in studentenaantallen ook te maken met verminderde financiële middelen, waardoor de betaalbaarheid van opleidingen en onderzoek afneemt.

DAS ziet de volgende kansen:

- **Missiegedreven initiatieven:** Veel initiatieven sluiten aan bij de Sustainable Development Goals (SDG's), die door alle hogescholen worden onderschreven. Ook vormen de sleutelmarkten een belangrijke richting: Energietransitie en Duurzaamheid; Landbouw, Water en Voedsel; Gezondheid en Zorg; en Veiligheid. Thema's waar DAS onderzoeksgroepen en opleidingen deskundigheid in huis hebben en in door kunnen ontwikkelen.
- **Europese samenwerkingen:** Europese samenwerking binnen het hbo-onderwijs in de toegepaste natuurwetenschappen is van groot belang om innovatie, kennisdeling en internationale relevantie te versterken. Door grensoverschrijdende projecten en gezamenlijke curricula kunnen studenten en docenten profiteren van diverse expertise, geavanceerde onderzoeksfaciliteiten en bredere perspectieven op maatschappelijke uitdagingen zoals duurzaamheid en technologische transitie. Om dit te realiseren, moeten er structurele partnerschappen worden ontwikkeld tussen hogescholen en Europese instellingen, ondersteund door programma's als Erasmus+, INTERREG en Horizon Europe. Daarnaast is het essentieel om administratieve en culturele barrières te verkleinen, zodat samenwerking vanzelfsprekend en effectief wordt.
- **Sleuteltechnologieën:** De landelijke sleuteltechnologieën vormen een strategisch kader voor innovatie in Nederland en zijn van directe betekenis voor het Domein Applied Science. Ze helpen DAS-hogescholen om onderwijs en onderzoek te richten op maatschappelijke transitie zoals duurzaamheid, gezondheid en digitalisering. DAS draagt bij aan de doorontwikkeling van sleuteltechnologieën via lectoraten, living labs en partnerschappen.
- **Opleidingen horen bij tekortsectoren:** De DAS-opleidingen spelen een sleutelrol in het aanpakken van het tekort aan human capital in vitale sectoren zoals energietransitie, circulaire technologie, waterbeheer en milieumonitoring. Deze domeinen vragen om praktisch ingestelde professionals met een stevige wetenschappelijke basis én het vermogen om technologie direct toe te passen in complexe maatschappelijke contexten. Door onderwijsprogramma's te richten op deze tekortsectoren, kunnen DAS-hogescholen bijdragen aan het dichten van de kloof tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.
- **Artificial Intelligence (AI):** AI speelt een steeds crucialere rol in het onderwijs. Het stelt studenten in staat om complexe data sneller te analyseren, simulaties te verbeteren en innovatieve oplossingen te ontwikkelen voor real-world vraagstukken. Om AI effectief te integreren in DAS-hogescholen, is het van belang niet alleen technische vaardigheden aan te leren (zoals machine learning en data-analyse), maar ook ethische reflectie en interdisciplinair denken te stimuleren. Daarnaast is samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het werkveld essentieel om praktijkgerichte AI-toepassingen te ontwikkelen die aansluiten bij actuele maatschappelijke en technologische uitdagingen.

Op basis van deze kansen en bedreigingen kunnen de volgende **resultaatgebieden** voor het Domein Applied Science (DAS) worden onderscheiden:

- Uitdagend en werkveldrelevant onderwijs voor studenten
- Stevige positie onderzoek in lectoraten, kenniscentra en Centres of Expertise
- Netwerkvorming en kennisdeling
- Een gezamenlijk arbeidsmarktbeleid
- Regionale en landelijke positionering
- Europese en missiegedreven samenwerking

Deze resultaatgebieden vormen de basis van de organisatorische indeling en resultaatgebieden in het volgende hoofdstuk.

Wat willen we bereiken?

DAS biedt een platform voor landelijke en regionale samenwerking, gericht op onderwijskwaliteit, arbeidsmarktgerichtheid, voorlichting en onderzoek, waarbij hogescholen hun eigen profiel en aanpak behouden.

Met uiteenlopende onderwijsvormen zoals hybride modellen en leeruitkomsten, ligt de focus op het waarborgen van de inhoudelijke kwaliteit en toekomstbestendigheid van competenties. DAS faciliteert hierover het gesprek.

Voor de praktische uitvoering van de resultaatgebieden uit het vorige hoofdstuk heeft DAS de volgende vijf beleidsthema's: **onderwijs, voorlichting, onderzoek, kwaliteit en werkveld**. Deze beleidsthema's staan uiteraard niet op zichzelf maar staan in verbinding met elkaar en worden als portefeuilles geborgd in het bestuur van DAS.

Onderwijs

De primaire taak van hogescholen is om professionals af te leveren die de maatschappij nodig heeft, en die in staat zijn zich te blijven ontwikkelen om bij te dragen aan veranderende maatschappelijke vraagstukken. De uitdagingen die daarbij komen kijken maken onderlinge afstemming en uitwisseling onontbeerlijk voor de hogescholen. DAS ondersteunt, stimuleert en faciliteert deze samenwerking tussen de hogescholen.

Dit willen we de komende zes jaar bereiken:

Voortzetten

- **Uitwisseling kennis:** Om de onderwijskwaliteit te waarborgen, wordt de uitwisseling van kennis en good practices op het gebied van professionalisering, curriculum, flexibilisering, modellerend onderwijs, toetsing, werkvormen en digitalisering gestimuleerd en ondersteund.
- **Profiel, competenties en vaardigheden:** Het profiel van de bachelors in ons domein blijft herkenbaar relevant voor het werkveld en sluit aan bij belangrijke transitie en de sleuteltechnologieën, die aanpassingen in het onderwijs vereisen. Alle opleidingen hebben een afgestemd opleidingsprofiel met competentieomschrijvingen en een Body of Knowledge & Skills.
- **Studiesucces:** In het hbo en zeker binnen het Domein Applied Science betekent studiesucces méér dan afstuderen: het gaat om het opleiden van competente, toekomstbestendige professionals die bijdragen aan maatschappelijke en technologische vooruitgang

Opstarten

- **Positie Associate Degrees en Masters binnen DAS:** De groei van aantal Masters en de opkomst van Associate Degrees (AD's) binnen DAS roept de vraag op hoe deze gepositioneerd moeten worden binnen de organisatie van het domein.
- **Doorstroom:** Studenten moeten zonder problemen, met een goede inhoudelijke aansluiting succesvol kunnen zijn in hun studieloopbaan. Ook persoonlijke ontwikkeling speelt hierin een belangrijke rol.
- **Internationalisering:** Het belang van internationalisering is breder dan internationale studenten en Engelstalig onderwijs. Het is ook studenten internationaal opleiden en bijvoorbeeld internationale stages aanbieden en de mogelijkheden om studies internationaal te combineren. Programma's zoals Erasmus+ worden hierin meegenomen. De rol van DAS wordt binnen de werkgroep Onderwijs vormgegeven.

Voorlichting

Het aantal Applied Science studenten voldoet niet aan de groeiende behoefte vanuit het werkveld. Daarbij is er een afname van aantal studenten, welke de komende jaren groter wordt. Om studiekeizers te stimuleren een opleiding in het domein Applied Science te kiezen werken alle hogescholen binnen het domein samen aan gezamenlijke voorlichting.

Dit willen we de komende 5 jaar bereiken:

Voortzetten

- **De juiste student op de juiste plek:** potentiële studenten worden ondersteund in het vinden van een opleiding binnen de toegepaste natuurwetenschappen, die bij hun vaardigheden en interesses past. Informatie en voorlichting over DAS-opleidingen zijn geïntegreerd op bèta-platform exactwatjezoekt.nl.
- **Gezamenlijke voorlichting:** Samenwerking binnen DAS stelt de hogescholen in staat kennis en ervaringen op het gebied van domeinvoorlichting met elkaar uit te wisselen en zo de voorlichtingsactiviteiten te optimaliseren.
- **Instroomcijfers analyseren:** Door trends in instroom en uitstroom te monitoren, kunnen opleidingen tijdig inspelen op demografische ontwikkelingen, regionale verschillen en veranderende behoeften van het werkveld. Dit helpt bij het behouden van onderwijskwaliteit en het versterken van de positionering van hogescholen binnen DAS.

Opstarten

- **Uitwisselen en delen van regionale initiatieven:** Succesvolle ervaringen en initiatieven breder binnen de DAS-opleidingen inzetten

Onderzoek

Er is behoefte aan een sterkere positionering van praktijkgericht onderzoek van het Domein Applied Science. DAS kan hierin richting geven door het lectorenplatform actiever te betrekken en de onderzoeksspeerpunten beter te verbinden met maatschappelijke transitie. Het domein beschikt over een krachtig netwerk van lectoraten die hun expertise bundelen voor meer impact. Praktijkgericht onderzoek moet stevig verankerd zijn in de driehoek van onderzoek, werkveld en onderwijs, waarbij samenwerking met het werkveld leidt tot relevante inzichten en duurzame innovatie. De expliciete verbinding met onderwijs is hierbij van belang.

Dit willen we de komende 5 jaar bereiken:

Voortzetten:

- **Lectorenplatform Applied Science:** Het Lectorenplatform verbindt lectoren met natuurwetenschappelijke expertise en realiseert samen met het werkveld technologische innovaties. Zo wordt een brug geslagen tussen fundamenteel natuurwetenschappelijk onderzoek en toepassing in de praktijk en draagt het bij aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen en vraagstukken. Binnen het Lectorenplatform bundelen de lectoren hun krachten op vier thema's: gezondheid, voedsel en gewassen, duurzaamheid en safety & security.
- **Zichtbaarheid en positionering praktijkgericht onderzoek:** Het praktijkgericht onderzoek binnen het domein Applied Science heeft een duidelijk profiel en de uitkomsten ervan zijn zichtbaar voor collega's binnen de hogescholen, beleidsmakers en het brede publiek. Door samenwerking te zoeken met verschillende (inter)nationale communicatiekanalen draagt bij aan een stevige positionering van het hbo-onderzoek.

- **Gezamenlijke subsidies- en onderzoeksvoorstellen:** Aansluiten bij nationale groeifondsen zorgt voor verduurzaming van het onderzoek binnen de DAS lectoraten.

Opstarten:

- **Internationale samenwerking:** Door intensieve samenwerking tussen Nederlandse hogescholen en Europese instellingen ontstaat een krachtige infrastructuur voor innovatie, kennisdeling en internationale positionering. Via programma's als Horizon Europe en INTERREG kunnen grensoverschrijdende onderzoeksprojecten worden ontwikkeld, waardoor onderzoekers profiteren van diverse expertise, geavanceerde faciliteiten en bredere perspectieven op maatschappelijke uitdagingen zoals duurzaamheid en technologische transitie.
- **Impactvergroting:** De lectoraten werken samen aan nieuwe financieringsmodellen, samenwerkingsvormen en schaalvoordelen. Bijvoorbeeld op het gebied van de (internationale) transitie.
- **Verbinden onderwijs en onderzoek:** De werkgroepen onderwijs en onderzoek gaan meer samenwerken om de integratie tot stand te brengen.

Kwaliteit

Het gaat om de inhoudelijke kwaliteit van onderwijs en onderzoek, en de toekomstbestendigheid van competenties die studenten ontwikkelen. DAS signaleert zowel interne als externe ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de kwaliteit, en speelt hierop in door het ondersteunen en opzetten van gezamenlijk beleid en landelijke projecten binnen het domein.

Dit willen we de komende 5 jaar bereiken:

Voortzetten:

- **Applied Science op de kaart:** Inzichtelijk maken van het aanbod in onderwijs en onderzoek binnen het domein Applied Science. DAS onderhoudt de digitale landkaart.
- **Samenwerken in verantwoord:** Accreditaties worden waar mogelijk gezamenlijk aangepakt en in dakpanconstructies uitgevoerd. DAS steunt opleidingsverantwoordelijken binnen het domein om zo de gewenste kwaliteit van onderwijs en onderzoek te realiseren en continue te verbeteren.
- **Uitwisseling examenzittingen:** Door bij elkaar examenzittingen mee te maken en hier feedback op te geven, wordt de kwaliteit van examenzitting geborgd. DAS ondersteunt dit met data, contactpersonen en formulieren.
- **Kwaliteitszorg en -beleid:** DAS signaleert ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg en – beleid.

Opstarten:

- **Regionale potfolio afspraken:** Kwaliteitsborging door onderling afspraken te maken over onderwijs- en onderzoeks aanbod en gedeelde faciliteiten. DAS faciliteert via regio-overleggen.

Werkveld

Het opleiden van studenten met een hoog kennisniveau en uitstekende praktische vaardigheden is een gemeenschappelijk belang van de opleidingen en het werkveld. Studenten worden door de nauwe samenwerking met het werkveld opgeleid met relevante, toekomstbestendige competenties en dat het onderwijs direct bijdraagt aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Werkveldpartners zijn actief betrokken bij curriculumontwikkeling, stages, hybride leeromgevingen en praktijkprojecten. Door deze intensieve samenwerking met bedrijven, instellingen en

maatschappelijke organisaties worden actuele vraagstukken opgehaald en vertaald naar onderzoek en innovatie.

Dit willen we de komende 5 jaar bereiken:

Voortzetten:

- **Landelijke werkveldadviescommissies (WAC):** DAS verbindt regionale ontwikkelingen met input van individuele werkveldadviescommissies via het Landelijk WAC-overleg. Dit overleg bestaat uit vertegenwoordigers van regionale werkveldadviescommissies van deelnemende hogescholen. Zij kunnen trends in de branche overzien.
- **Raad van Advies Applied Science:** DAS voert strategisch overleg met de sleutelmarkten, brancheorganisaties en beroepsverenigingen om het Applied Science onderwijs en onderzoek af te stemmen op de behoeften van het werkveld en daarbij de beschikbare middelen effectief en efficiënt in te zetten.
- **Onderwijsrelaties:** Voor een goede inbedding in de onderwijsketen wordt contact onderhouden met organisaties op verschillende onderwijsniveaus (vo, mbo, wo). Ook wordt er binnen de Vereniging Hogescholen samengewerkt in de Sector Hoger Technisch en Natuurwetenschappelijk Onderwijs (HTNO).
- **Deelname aan externe netwerken:** DAS bestuursleden nemen deel aan besturen, adviesraden en werkgroepen van relevante en gerelateerde organisaties uit de sector. Dit intensificeert de relaties en optimaliseert de afstemming met het werkveld.

Communicatie

DAS vervult een rol in de communicatie door afstemming, kennisdeling en gezamenlijke profilering te faciliteren. Via landelijke overleggen, gezamenlijke trajecten zoals accreditaties en onderzoeksinitiatieven, en online communicatieplatforms wordt informatie doelgericht gedeeld. Daarnaast zet DAS in op gezamenlijke mediacampagnes om de zichtbaarheid van het domein te vergroten en de maatschappelijke relevantie van praktijkgericht onderzoek en onderwijs breed uit te dragen richting het werkveld, beleidsmakers en het publiek.

Tot slot

Het Domein Applied Science streeft naar een toekomst waarin praktijkgericht onderzoek en onderwijs naadloos verbonden zijn met de dynamiek van het werkveld. Door gezamenlijke trajecten zoals accreditaties, curriculumontwikkeling en onderzoeksprojecten blijven de aangesloten hogescholen hun krachten bundelen. Zo verdiepen we ons lerend netwerk waarin kwaliteit, relevantie en maatschappelijke impact centraal staan, en waarin studenten, docenten en werkveldpartners samen bouwen aan duurzame oplossingen voor de uitdagingen van morgen.

De uitvoering van dit meerjarenbeleidsplan wordt jaarlijks in een activiteitenplan vormgegeven. De tussenevaluatie van dit meerjarenbeleidsplan vindt plaats eind 2028.

Bijlage 1: Deelnemende hogescholen en opleidingen

Situatie: december 2025

Hogeschool	Opleidingen (CROHO)
Avans Hogeschool, locatie Breda	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie Milieukunde
Avans Hogeschool, locatie Den Bosch	Chemie
Fontys Hogeschool TNW, Eindhoven	Applied Science Technische Natuurkunde
De Haagse Hogeschool, locatie Delft	Technische Natuurkunde
De Haagse Hogeschool, locatie Den Haag	Chemische Technologie
Hanzehogeschool Groningen	Bio-informatica Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie
Hogeschool Inholland, Amsterdam	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Biotechnologie Chemie
Hogeschool Leiden	Bio-informatica Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie
Hogeschool Rotterdam	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie (vol & deeltijd)
Hogeschool Utrecht	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek (vol- en deeltijd) Chemie (vol- en deeltijd) Chemische Technologie (voltijd en duaal)
Hogeschool van Amsterdam	Forensisch onderzoek Biomedische technologie Technische Natuurkunde
Hogeschool van Arnhem & Nijmegen, Nijmegen	Bio-informatica Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie (vol- en deeltijd)
HZ University of Applied Sciences, Vlissingen	Chemie
NHL Stenden Hogeschool Hogeschool van Hall Larenstein, locatie Leeuwarden	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Biotechnologie Chemie Chemische Technologie
NHL Stenden Hogeschool, locatie Emmen	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie
Saxion Deventer	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie
Saxion Enschede	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie Forensisch Onderzoek Technische Natuurkunde
Zuyd Hogeschool	Applied Science